

RECEB AYI VE FAZİLETİ

'Receb' kelimesi; herhangi bir şeyden korkmak, utanmak veya bir kimseyi heybetinden dolayı ululamak ve tazim etmek manalarına gelir.

Recebü'l-esabb: Bu ayda kulların amel defterlerine sevapların bol bol yazılmasından dolayı 'Recebü'l-esabb' denmiştir. Recebü'l-esabb; Allah'ın rahmetinin, ikram ve ihsanlarının cûşa geldiği ay demektir.

Munsılu'l-Esinne: Cahiliye devrinde insanlar, Receb ayı geldiğinde kılıcı kınına, okları kılıfına koyar, bu aya hürmetlerinden dolayı savaşı terk eder, tüm harp aletlerini kaldırırlardı. Bu sebeple bu aya bu isim verilmiştir.

Şehrullâhi'l-esamm: Bu ismin verilmesi de yine Araplar bu ayda savaşmadıkları içindir. O kadar olurdu ki bu ayda hiç silah sesi duyulmazdı. Recep ayına bu ismin verilmesinin bir sebebi olarak da şu zikredilmektedir: Recep ayında Allah Teâlâ, hiç bir kavmi gazabına uğratmamış, geçmiş ümmetlerden hiç birine bu ayda azap etmemiştir.

Recebü'l-ferd: Receb ayına bu ismin verilmesinin sebebi; birbiri ardınca gelen diğer haram aylardan ayrı olmasıdır. Diğer üç haram ay, Zilkade, Zilhicce ve Muharrem birbiri ardınca gelir. Receb ayı ise, bu aylardan ayrı olarak yedinci sırada gelir.

Receb ayı haram aylardan (eşhuru'l-hurum) biridir. Kur'ân-ı Kerim'de haram aylarla ilgili olarak bir âyet-i kerimede şöyle buyrulmuştur:

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرْمٌ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ أَنْفُسَكُمْ وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

"Şüphesiz Allah'ın gökleri ve yeri yarattığı günkü yazısında, Allah katında ayların sayısı on ikidir. Bunlardan dördü haram aylardır. İşte bu Allah'ın dosdoğru kanunudur. Öyleyse o aylarda kendinize zulmetmeyin. Fakat Allah'a ortak koşanlar sizinle nasıl topyekûn savaşıyorlarsa, siz de onlarla topyekûn savaşın. Biliniz ki Allah, kendine karşı gelmekten sakınanlarla beraberdir." (et-Tevbe, 9/36)

Haram aylarda harp etmek Araplar arasında yasak kabul edilmişti. Bu hanif dininden kalmış bir hakikatti. İslâm'ın ilk dönemlerinde de haram aylarda savaşmak haram idi. Ancak daha sonra gelen âyet-i kerimelerle bu hüküm nesholunmuştur.

Receb ayı girince Peygamberimiz (s.a.v); "Allah'ım! Receb ve Şaban'ı bize mübarek kıl! Bizi Ramazan'a ulaştır!" (Ahmed b. Hanbel; Beyhaki) diye dua ederlerdi.

Bir hadis-i şerifte Peygamberimiz (s.a.v.); "Recep Allah'ın ayı, Şaban benim ayım ve Ramazan ümmetimin ayıdır." (Camii's-Sağır, Deylemî) buyurmuştur.

Bu ayda tutulan orucun fazileti hususunda varit olan bir hadis-i şerif şu şekildedir: Abbâd b. Hanîf anlatıyor: Saîd b. Cübeyr (rh.a)'e Recep ayındaki oruçtan sordum. Bana şu cevabı verdi: İbn-i Abbâs (r.a)'ı dinledim, şöyle demişti: 'Rasûlullah (s.a.v), Recep ayında bazı yıllarda öyle oruç tutardı ki biz, '(Gâliba) hiç yemeyecek (ayın her gününde tutacak)' derdik. (Bazı yıllarda da öyle) yerd ki biz, '(Gâliba) hiç oruç tutmayacak!' derdik." (Buhârî, Savm 53)

Receb ayı, içerisinde iki mübarek kandil gecesini barındırmaktadır. Bunlardan ilki bu ayın ilk Cuma gecesine tekabül eden Regâib kandilidir. Diğeri ise bu ayın yirmi yedinci gecesini olan Miraç kandilidir.

Receb Ayında Yapılması Faydalı Olan Ameller:

- ❖ Kur'ân-ı Kerim okumak
- ❖ Oruç tutmak

Abbâd b. Hanîf anlatıyor: Saîd b. Cübeyr (rh.a)'e Recep ayındaki oruçtan sordum. Bana şu cevabı verdi: İbn-i Abbâs (r.a)'ı dinledim, şöyle demişti: 'Rasûlullah (s.a.v), Recep ayında bazı

yıllarda öyle oruç tutardı ki biz, '(Gâliba) hiç yemeyecek (ayın her gününde tutacak)' derdik. (Bazı yıllarda da öyle) yerd ki biz, '(Gâliba) hiç oruç tutmayacak!' derdik." (Buhârî, Savm 53)

"Ameller Allah'a Pazartesi ve Perşembe günleri arz edilir. Bu nedenle ben de amelimin oruçlu iken arz edilmesini istiyorum." (Tirmizî)

"Her ayda üç gün oruç tutan bir ayı tamamen oruç tutmuş sayılır." (Nesâî)

"Her ayda üçer gün ve Ramazan aylarında oruç tutmak senenin tamamını oruç tutmak gibidir." (Müslim; Ebû Dâvûd)

❖ Bu ayda salavât-ı şerife getirmeye devam etmelidir:

"Şüphesiz Allah ve melekleri Peygamber'e salat ediyorlar. Ey iman edenler! Siz de ona salât edin, selam edin."(el-Ahzâb, 33/56) Rasûlullah (s.a.v.) buyurdular ki: "Kim bana (bir kere) salât okursa Allah da ona on salât okur ve on günahını affeder, (mertebesini) on derece yükseltir." (Nesâî, Sehv 55)

❖ Bu ayda mümkün olduğu kadar sünnetlere riayet etmelidir:

Allah Teâlâ âyet-i kerimede şöyle buyurur: "De ki, 'Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Çünkü Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.'" (Âl-i İmrân, 3/31)

❖ Büyük ve küçük günahlardan sakınmalıdır.

REGÂİP GECESİ VE FAZİLETİ

Regâib, kandil geceleri dediğimiz mübarek gecelerden biridir. Receb ayının ilk Cuma gecesidir.

Regâip, arapça bir kelimedir ve "ra-ğa-be" kökünden gelmektedir.

"Ra-ğa-be", kelime olarak, herhangi bir şeyi istemek, arzulamak, ona karşı meyletmek ve onu elde etmek için çaba sarf etmek demektir.

Regâib kelimesi Kur'ân'da geçmemektedir. Ancak "rağabe"den türemiş olan çeşitli kelimeler, Kur'ân'da çeşitli yerde geçmektedir.

Ayrıca, "Şüphesiz Allah'ın gökleri ve yeri yarattığı günkü yazısına göre ayların sayısı on ikidir. Bunlardan dördü haram aylardır. İşte bu, Allah'ın dosdoğru kanunudur. Öyleyse o aylarda kendinize zulmetmeyin." (Tevbe Suresi, 36) Âyet-i kerimede işaret buyrulan haram ayların, Zilkade, Zilhicce, Muharrem ve Recep ayları olduğu şu hadis-i şerifle vurgulanmaktadır. "Zaman, döne döne Allah'ın arz ve semâvâtı yarattığı gündeki düzenini tekrar buldu. Sene on iki aydır. Bunlardan dördü haram aydır. Haram aylar da üç tanesi peş peşe gelir: "Zilkade, Zilhicce ve Muharrem. Bir de Cumâdî ve Şâban ayları arasında yer alan Mudarlılar'ın Receb'i." (Buhârî, Hac 132)

Allah Teâlâ, bu gecede, mü'minlere, ihsanlar, ikram ve lütuflarda bulunur. Bu geceye hürmet edenleri affeder. Bu gece bağışlanmaların ve nimetlerin bol bol verildiği bir gecedir.

Bir rivayete göre Peygamber Efendimiz (s.a.v.) anne rahmine bu günde teşrif etmiştir.

Bu gece yapılan dua kabul olur; namaz, oruç, sadaka gibi ibadetlere sayısız sevaplar verilir. "Şu beş gecede yapılan dua geri çevrilmez: Regaip gecesi, Şaban'ın 15. gecesi, Cuma gecesi, Ramazan bayramı ve Kurban bayramı gecesi." (Câmiu's-Sağîr İbn-i Asâkir'den)

Regaip Gecesinde Yapılması Faydalı Olan Ameller:

Perşembe günü ve bu gecenin gündüzü olan Cuma gününde oruç tutulur. Kaza namazı olanlar kaza namazlarını kılarlar. Sadaka verilir. Zikrullah, tesbihât, tevbe, salâvat vs. gibi ibadetlerden herhangi bir nevi ile meşgul olunur.

Regaip gecesinin hepimiz için hayırlara vesile olmasını ve kendisine layıkıyla kulluk yapanlardan olmayı Cenâb-ı Hakk'tan niyaz ediyoruz!

Tüm kardeşlerimizin Regaip kandili mübarek olsun!